

## **Aktuella frågor på konkurrensrättens område**

Anförande av generaldirektör Dan Sjöblom, Konkurrensverket, den 20 april 2010 vid Konkurrensrättsforum i Stockholm.

Det talade ordet gäller

Tack för möjligen att få komma hit i dag och tala direkt till er som arbetar med konkurrensrättsfrågor.

Jag ska i dag berätta lite om några aktuella ärenden som vi har haft att arbeta med senaste tiden, och några som är aktuella just nu. Jag tänker också redogöra för några nyheter i vårt sätt att spåra upp och angripa konkurrensproblem. Dessutom kommer jag att nämna något om hur vi på Konkurrensverket i fortsättningen kommer att prioritera hur vi arbetar med olika typer av ärenden.

### **Fler lagar att tillämpa**

För inte så många år sedan hade Konkurrensverket en enda lag att tillämpa och använda i kampen för en fungerande konkurrens – konkurrenslagen, KL. Sedan den förra konkurrenslagen trädde i kraft 1993 har unionens konkurrensrätt varit vägledande för oss och sedan 2004 tillämpar vi själva EU-reglerna. Idag närmar vi oss halvdussinet lagar som vi har till vårt förfogande. Först är det givetvis konkurrenslagen. Den ändrades ju så sent som 2008, och nu vid det senaste årsskiftet fick vi ett mycket viktigt tillägg – jag tänker givetvis på möjligheterna att ingripa mot myndigheter och kommuner som konkurrerar på ett otillbörligt sätt med privata aktörer. Tillägget i konkurrenslagen har tidigare kallats konfliktlösningsregeln, men vi tycker det är riktigare att benämna den ”regeln mot konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet”, eller kort och gott KL 3:27.

Som ni alla vet är Konkurrensverket sedan 2007 även tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen enligt de lagar som reglerar den verksamheten. Även här kommer vi redan i sommar att få ett flertal viktiga förändringar. Den viktigaste för Konkurrensverket är införandet av en upphandlingsskadeavgift att

Adress 103 85 Stockholm  
Besöksadress Torsgatan 11  
Telefon 08-700 16 00  
Fax 08-24 55 43  
konkurrensverket@kkv.se

kunna använda mot upphandlande myndigheter och enheter som bryter mot regelverket.

Lagen om valfrihetssystem, LOV som vi också är tillsynsmyndighet för används idag när kommuner och landsting öppnar upp sociala tjänster och hälsovårdstjänster för konkurrens. Brukare kan då själva välja vilket företag som ska utföra vissa tjänster efter en bedömning från kommunen eller landstinget. Lagens användningsområde utvidgades vid årsskiftet till att bli obligatorisk inom primärvården. Utökningen av LOV fortsätter och den ska från den 1 maj 2010 även tillämpas av Arbetsförmedlingen vid tillhandahållande av valfrihetssystem med etableringslotsar för nyanlända invandrare. Vi väntar också på att lagen ska användas vid utfärdande av e-legitimation.

Konkurrensverket ansvarar också för den så kallade transparenslagen som är en del av EU:s statsstödsystem. En utredning har nyligen tillsatts som framförallt gäller reglering inom statsstödområdet. I utredningens uppdrag ligger också att se på frågor om revisorsintyg enligt transparenslagen.

I våra instruktioner heter det att vi ska "verka för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet till nytta för konsumenterna samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna och marknadens aktörer". De lagar vi har att använda oss av ger oss möjlighet att på ett effektivt sätt motverka konkurrensbegränsande aktiviteter i ekonomin. En uppenbar utmaning är att hitta och använda de synergier som finns genom att ha en bredare verktygslåda. Jag har självklart en ambition att hålla en bra balans i vår verksamhet och resursfördelning mellan de olika verktygen.

Utöver vår lagtillämpning har vi också en del regeringsuppdrag av mer konkurrenspolitisk natur. Jag tänkte inte fördjupa mig mer om dem idag men bland de nu pågående uppdragen kan nämnas att följa utvecklingen på apoteksmarknaden och att följa införandet av vårdvalsreformen i Sverige. Utöver sådana specifika uppdrag ingår det i Konkurrensverkets instruktion att uppmärksamma tecken på konkurrensbegränsningar och att ge förslag på lösningar.

### **Aktuella kartellärenden**

Lagtillämpningen är central för Konkurrensverket och jag ska nu redogöra för några av de ärenden som vi nyligen har avslutat eller som vi just nu arbetar med på Konkurrensverket.

Sommaren 2009 satte vi stopp för en kartell på marknaden för kraftledningsstolpar av trä. De två företag som finns på marknaden hade kommit överens om hur marknaden skulle delas upp, och om hur priser skulle sättas. Dessutom använde de varandras lager av stolpar – de märkte bara om stolparna inför leverans.

Ärendet är principiellt intressant av två anledningar: Det var ett av de första slutförda ärendena där eftergift av påföljd tillämpats. Och det var det första ärendet som behandlats med ett avgiftsföreläggande som är möjligt efter lagändringarna som trädde i kraft hösten 2008.

Ett av de båda företagen i kartellen kom till Konkurrensverket och avslöjade sin medverkan. Företaget samarbetade fullt ut med oss, och för detta slapp de helt påföljd.

Det företag som fälldes att betala konkurrensskadeavgift valde att gå med på ett föreläggande från Konkurrensverket. Det innebar att det erkände sin medverkan i kartellen och accepterade en konkurrensskadeavgift på två miljoner kronor. Därmed gick hela proceduren mycket snabbt. En dyr och långdragen process i domstol kunde undvikas.

Jag hoppas att stolpkartellen ska kunna tjäna som förebild för karteller på andra marknader. De företag som kommer till oss och är först att avslöja sin medverkan i en otillåten kartell kan lita på att de verkligen slipper påföljd.

Som ni vet har vi ju under det senaste året bidragit till transparens och rättssäkerhet genom att ge vägledning om hur Konkurrensverket kommer att beräkna konkurrensskadeavgift och ett allmänt råd om näringsförbud och den möjlighet som finns för eftergift från sådan. I det allmänna rådet finns alltså bland annat anvisningar om hur en person kan anmäla att han eller hon vill avslöja en kartell mot att få eftergift från näringsförbud.

När jag nu är inne på frågan om eftergift vill jag passa på att nämna om den film vi gjort som beskriver hur vi arbetar med eftergift från påföljd för företag som är först med att avslöja en kartell. Filmen kan ses via YouTube och vår hemsida, och den kan också fås i DVD-version om någon vill använda den i utbildningar eller konferenser. Filmen fått ett mycket positivt bemötande. Vi har fått många beställningar på DVD-versionen. Filmen finns också i version med engelsk text. Framöver kommer en version av filmen att kunna ses på till exempel Arlanda Express. Budskapet är tydligt: Karteller är olagliga, men det går att slippa påföljd om man är först att avslöja sin medverkan.

### **Aktuella missbruksärenden**

Alla eventuella misstankar om karteller och missbruk leder inte till fullständiga utredningar och långdragna domstolsprocesser. En del ärenden avgörs mycket snabbt och smidigt.

Ett exempel är busstrafiken till och från Skavsta flygplats. Ett konkurrerande bussbolag menade att konkurrensen sattes åt sidan eftersom de inte fick sälja biljetter och annonsera på motsvarande sätt som det redan etablerade och dominerande företaget. Från Konkurrensverket hann vi knappt ta ens några

inledande kontakter innan flygplatsen omedelbart ändrade sina villkor och lät fler bussbolag köra på likartade villkor. Biljettpriserna sjönk genast, vilket direkt kom konsumenterna till godo.

Dessa ärenden registreras som avskrivningsbeslut hos oss. Men sanningen är att konkurrensen förbättrats utan några större åtgärder. Det här är bra. Våra resultat ska i första hand utgå från att konkurrensen blir bättre – inte i hur många ärenden vi kan ta till domstol. Om konkurrensproblem rättas till snabbt och billigt är det till nytta för företagen, konsumenterna och samhället i övrigt.

Ett ärende av en helt annan art är taxiköerna vid Arlanda flygplats. Luftfartsverket, LFV, ville ha en ny ordning på kö- och framkallningssystem för taxibilar. Konkurrensverket fick kännedom om omordningen och beslutade den 23 oktober 2009 interimistiskt att det föreslagna kösystemet inte fick genomföras. Beslutet överklagades till Marknadsdomstolen som i sitt beslut i den interimistiska delen gick på samma linje som oss på Konkurrensverket. LFV valde då att dra tillbaka sitt förslag, men införde senare ett annat kö- och framkallningssystem. De taxiföretag som inte är anslutna till någon av de tre större beställningscentralerna missgynnades av det första kösystemet. Från Konkurrensverket såg vi att LFV:s nya system hade sådana skillnader gentemot det tidigare att vi inte borde prioritera en fortsatt granskning. Därmed öppnade vi för de klagande företagen att driva frågan vidare i Marknadsdomstolen, och där ligger nu en anmälan för bedömning.

Ingripandet från Konkurrensverket, med det snabba interimistiska beslutet i första vändan, innebar att möjligheterna för en bättre fungerande konkurrens för taxi från Arlanda har förbättrats.

Ett annat ärende som innehållit interimistiskt beslut handlade om Ekfors kraft och leveranser av el till det gatubelysningsnät som Haparanda kommun byggt. Ärendet har en historia som på flera sätt är intressant. Upprinnelsen är en konflikt mellan Ekfors kraft, som har ensamrätt att leverera el i Haparanda och Torneå. När företaget för ett antal år sedan vill höja elpriserna protesterade Haparanda kommun, och följden blev att Ekfors Kraft vägrade tända gatubelysningen i det nät som bolaget ägde. Kommunen såg ingen annan råd än att bygga ett eget nät för gatubelysning. Men Ekfors Kraft hade, och har, ensamrätt att leverera el i området, och vägrade ansluta kommunens nybyggda belysningsnät till Ekfors Krafts nät. I ett interimistiskt beslut den 25 november 2009 sa Konkurrensverket att Ekfors Kraft måste ansluta kommunens nät till Ekfors Krafts elnät. Beslutet förenades med ett vite som innebar att företaget har att betala 200 000 kronor varje vecka som anslutningen inte sker. Även detta beslut bekräftades av Marknadsdomstolen.

Ett annat intressant missbruksärende, där vi lämnade in stämningsansökan 2004, TeliaSoneras agerande på marknaden för bredband, så kallad ADSL. Vi menar att

TeliaSonera gjort sig skyldig till så kallad marginalklämning. I korthet handlar det om att TeliaSonera har sålt ADSL-produkter till andra operatörer samtidigt som man själv varit aktiv på slutkundsmarknaden. Marginalen mellan de priser TeliaSonera tillämpat mot sina slutkunder och andra operatörer har dock varit sådan att det förhindrat för effektiva konkurrenter att vara verksamma på marknaden.

Ärendet ligger hos Stockholms tingsrätt, och domstolen har begärt in ett förhandsavgörande från EU-domstolen innan man tar slutlig ställning. I mars 2010 hölls muntlig förhandling i Luxemburg där medarbetare från Konkurrensverket förde vår talan. Generaladvokatens yttrande är aviserat att komma den 8 juli i år, och därefter ska domstolen ge sitt besked, innan processen kan fortsätta i Stockholms tingsrätt.

Det är bra att processen på detta sätt förs framåt. Det är viktigt att komma till slut i ärenden eftersom Konkurrensverkets uppdrag främst handlar om att stärka konkurrensen på marknader, och då sätter vi positiva effekter för konsumenterna i fokus. Dessutom knyter gamla ärenden upp resurser som kunde användas till andra utredningar.

Det är bra att svenska domstolar på detta sätt vänder sig till EU-domstolen i Luxemburg för att få vägledning. Och jag menar att det skulle kunna ske oftare. Nyligen publicerade professor Ulf Bernitz en artikel på detta tema i Juridisk Tidskrift. Hans slutsats var att svenska domstolar är bland de sämsta i EU att fråga Luxemburg om råd, och att de kunde bli mycket bättre. Jag kan bara hålla med Bernitz om detta. Det är viktigt att domstolar inom unionen har ett likartat synsätt på frågor som rör den gemensamma marknaden och som omfattas av samma regler.

### **Andra aktuella ärenden**

Ett område som är lite nytt och oprövat för oss är marknader som på olika sätt har en relation till sport och idrott. Sport har blivit alltmer kommersiell och omsätter stora summor pengar. Till exempel kan sändningsrättigheterna till olika fotbollsligor betinga miljardbelopp numera. I flera andra länder inom EU har konkurrensärenden inom sportområdet varit frekventa i flera år. Vi har under senare tid uppmärksammat en del sådana konkurrensproblem även i Sverige.

Ett ärende rör vilka möjligheter det finns att arrangera motorsporttävlingar i Sverige. Inom den organiserade idrotten i Sverige finns sedan lång tid en lojalitetsplikt gentemot idrottsförbunden. En alltför långtgående lojalitetsplikt kan dock utgöra ett inträdeshinder för alternativa arrangörer av tävlingar. Det vi utreder är helt enkelt om Svenska bilsportsförbundets (SBF) och Svenska motorcykel- och snöskoterförbundets (SVEMO) stadgar och regler är förenliga med konkurrensreglerna i vissa avseenden.

Ett annat aktuellt ärende handlar om golf och greenfee-avgifter för medlemmar i så kallade lågprisklubbar. Det finns misstankar att ett antal golfklubbar kommit överens om att ta ut en viss avgift från medlemmar i andra golfklubbar när de kommer som gäster – men en högre avgift om gästerna kommer från en så kallad lågprisklubb. Om det finns någon sådan överenskommelse bakom agerandet kan det vara frågan om en olaglig kartell.

Att sport är av ökat intresse för många konkurrensmyndigheter visas också av att OECD:s konkurrenskommitté i juni i år anordnar ett rundabordssamtal om sport och konkurrens och Konkurrensverket avser att delta i den diskussionen.

### **Yttrande till domstol**

För första gången har vi använt oss av möjligheten att på eget initiativ lämna ett yttrande till domstol i ett pågående ärende. Vi gör det med stöd av artikel 15.3 i rådsförordning 1/2003, så kallad *amicus curae*, det vill säga "som domstolens vän".

Det handlade om ett ärende som engagerat oss av olika orsaker: Kolsyrat vatten. Alltså sådant bubbelvatten som man gör själv hemma i köket i en maskin som förses med en kolsyrepatron. Jag tror att flera av er har kommit i kontakt med sådana maskiner som numera finns i många hushåll. I ett yttrande till Svea hovrätt menar vi att företaget Soda-Club kan ha brutit mot förbud i 2:1 och 2:7 konkurrenslagen.

Svea hovrätts prövning gäller ett interimistiskt beslut om varumärkesintrång. Stockholms tingsrätt har tagit ett beslut, i avvaktan på slutlig prövning, enligt vilket tingsrätten förbjöd företaget Vikingsoda att bland annat avlägsna och märka om Soda-Clubs varumärke på kolsyrepatroner när de återfylldes med kolsyra.

Konkurrensverket har inlett en utredning om Soda-Club bryter mot konkurrensreglernas förbud mot missbruk av dominerande ställning genom att kräva att kolsyrepatroner märkta med Soda-Clubs varumärke endast får återfyllas med kolsyra av Soda-Club. I yttrandet till hovrätten pekar vi på att den preliminära utredningen tyder på att Soda-Clubs agerande kan strida mot de förbuden i konkurrenslagen. Vi menar därför att Svea hovrätt måste, i ett interimistiskt beslut i intrångsfrågan, beakta att Soda-Club eventuellt kan ha brutit de konkurrensrättsliga förbudsbestämmelserna.

### **Prövning av företagsförvärv**

På senare tid har vi i två fall ålagt företag att komma in med koncentrationsanmälningar även fast de berörda företagens omsättning ligger utanför de obligatoriska trösklarna för anmälan.

Vi har påbörjat granskningar av dels TT:s köp av mediebevakningsföretaget Retriever, och dels av Bonnierförlagens köp av PocketGrossisten. Jag kan i dag inte närmare redogöra för utgången av någon av dessa granskningar. Däremot kan jag säga att en företagskoncentration ingalunda är självskriven ur konkurrenssynpunkt bara för att den inte är anmälningsskyldig enligt de omsättningströsklar som gäller. Konkurrenslagen ställer inte upp något högt rekvisit för att begära in anmälningar. Det normala i koncentrationsprövning är ju just att börja undersökningen på basen av en anmälan från företagen.

Vi kommer från Konkurrensverket inte att tveka att i relevanta fall begära in och granska företagskoncentrationer som kan påverka konkurrensen negativt och som kan vara till nackdel för konsumenterna – även om det handlar om affärer som ligger under de obligatoriska anmälningströsklarna.

Många marknader är små – men kan påverka konsumenterna på ett direkt och påtaligt sätt i alla fall. Får vi indikationer på att företagskoncentrationer kan leda till problem på marknaden så kommer vi att ingripa.

### **Offentlig upphandling och konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet**

Sedan den 1 januari i år har vi ett tillägg i konkurrenslagen som direkt riktar in sig på konkurrensbegränsande offentlig verksamhet. Om detta kommer Johan Hedelin från Konkurrensverket att prata mer om under eftermiddagen. Just nu vill jag bara kort säga att intresset för den nya regeln har visat sig vara mycket stort. Jag förväntar mig att arbete med den nya regeln kommer att ta väsentliga resurser i anspråk under överblickbar framtid och att vi kommer att kunna driva ett antal praxisskapande ärenden till domstol redan under innevarande år.

Mycket skulle också kunna sägas om de nyheter som rör regelverket för de offentliga upphandlingarna. Här införs ju bland annat ogiltighet som sanktion vilket naturligtvis kommer att få ett starkt genomslag. Nu från halvårsskiftet får också Konkurrensverket betydligt bättre möjligheter att hantera upphandlande enheter som väljer att inte följa de lagar och regler som finns för hur våra gemensamma resurser ska användas. Idag saknas sanktioner att ta till mot de kommuner, landsting, statliga myndigheter och offentligt styrda bolag som helt enkelt struntat i att annonsera offentliga inköp. I fortsättningen blir det möjligt att döma ut upphandlingsskadeavgift för de upphandlande enheter och myndigheter som gjort otillåtna direktupphandlingar.

Förändringarna är till stor del en följd av att EU-direktiv införlivas i svensk lagstiftning. Men det är inte bara för att rätta sig efter EU som vi nu får möjlighet att ta i hårdare mot lagtrotsare och lagbrytare. Det är orimligt att ha ett regelverk som det idag, där den upphandlare som kanske gör sitt yttersta för att göra allting rätt och riktigt i en upphandling – men råkar göra någon miss med en mindre detalj- kan drabbas av överprövning och står inför risken att få göra om hela upphandlingen från början med allt vad det innebär av kostnader och besvär av

olika slag. Och detta samtidigt som en annan flermiljonaffär genomförs som en otillåten direktupphandling och de ansvariga inte riskerar någon annan påföljd än att – möjligen – få skämmas lite om det kommer fram i medierna.

Därför är det bra att vi nu får ett regelverk som ska förhindra felaktiga och otillåtna upphandlingar. Bara kunskapen om att det nu finns möjlighet till påföljd kommer förhoppningsvis att verka självsanerande i sig.

I det här sammanhanget kan det vara på sin plats att nämna att det som kallas otillåten direktupphandling inte enbart är sådana upphandlingar som gjorts utan annonsering till belopp som ligger över det som fastställts som "lågt värde". En otillåten upphandling kan till exempel också vara att man delar upp inköp i mindre delar med avsikten att komma under gränsen för lågt värde. Det kan också handla om att man förlänger ingångna avtal utan att det fanns en sådan option, eller att man fullföljer en upphandling trots att en domstol har beslutat att den ska rättas eller göras om. Att använda sig av en annan myndighets ramavtal är inte heller tillåtet om man inte själv är part i avtalet, liksom att avropa varor och tjänster som inte omfattas av ramavtalet. Det finns många andra situationer som faller in under begreppet.

### **Internationellt samarbete mm**

De nordiska konkurrensmyndigheterna har sedan länge ett aktivt meningsutbyte om hur vi arbetar och om aktuella konkurrensproblem. När vi träffas i Stockholm i slutet av sommaren kommer bland annat konkurrensproblem som har kopplingar till offentliga aktörers inköpsamarbete och dagligvaruhandel att diskuteras.

Det internationella nätverket för konkurrensmyndigheter, ICN, har sitt årliga möte i Istanbul nästa vecka. ICN arbetar med att ta fram "best practices" och vid mötet läggs flera intressanta rapporter fram, t.e.x om kartellundersökningar och leveransvägran.

En företeelse som länge har ansetts vara ett konkurrensproblem är avsaknaden av standarder och normer på olika marknader. Det kan handla om allt från storleken på gipsskivor som ska användas vid byggen till hur livsmedel har producerats, eller betygskriterier vid olika utbildningar och auktorisering av vissa yrken. Standarder kan effektivt sätta stopp för innovationer och utveckling då nya och bättre produkter kan stoppas med hänvisning till att de följer gängse standard. Samtidigt kan standarder bidra till konsumentnytta på en rad områden. Oavsett fabrikat kan de flesta skruvar och muttrar numera användas till alla bilmodeller eller tvättmaskiner.

Den årliga forskarkonferens som Konkurrensverket arrangerar har i år titeln "Pros and Cons of Standard setting". Det är min förhoppning att vi i anslutning till den forskarantologi som vi just nu håller på att fram, och det seminarium som vi ska

hålla i november, ska kunna sprida mer ljus över standarder och r konkurrens, och om effekten för konsumenterna är positiv eller negativ. Frågorna har aktualiserats av den intensiva debatt som följt av fallen Rambus och Qualcomm.

### **Konkurrensverkets prioritering**

En tillsynsmyndighet måste ha ett transparent och förutsägbart arbetssätt. Annars skapas inte något långsiktigt förtroende för myndigheten.

Vi får till Konkurrensverket in en stor mängd tips, informationer och synpunkter om olika misstänkta konkurrensproblem. För att kunna sätta in resurserna effektivt i vårt arbete för en väl fungerande konkurrens måste vi prioritera. Många av de synpunkter vi får från konsumenter, företag eller andra aktörer på marknader kan vi besvara relativt snabbt och enkelt. Det kan handla om att de omfattar problem som andra myndigheter är bättre på att ta hand om, eller det kan handla om olika typer av klagomål som inte omfattas av konkurrensreglerna. För att på bästa möjliga sätt kunna hantera de ärenden som är misstänkta konkurrensproblem har vi lagt fast en prioriteringspolicy sedan några månader tillbaka. Av den prioriteringspolicy framgår att vi i vårt arbete kommer att väga in följande tre faktorer:

- Hur allvarligt problemet eller företeelsen är.
- Hur viktigt det är att få ett vägledande avgörande.
- Om någon annan myndighet eller aktör är bättre lämpad att agera i frågan eller om den bättre tas om hand med hjälp av ett annat regelverk.

Denna prioriteringspolicy gäller för såväl konkurrenslagsfrågor, upphandlingsfrågor som för alla andra typer av ärenden som vi hanterar.

Vi kommer alltså att än mer än tidigare rikta in oss på de mest allvarliga och de största ärendena som omfattar mycket pengar eller berör många medborgare. I våra prioriteringar kommer vi att väga in till exempel vilka negativa effekter ett agerande har för konsumenterna och det allmänna.

Vi kommer också att tydligare rikta in oss på principiellt viktiga ärenden där det är viktigt att få fram domstolsbeslut och rättspraxis. Det kan till exempel gälla problem som i sig kanske är litet, men som är mycket vanligt förekommande, och där det därför kan vara viktigt med vägledning i form av rättspraxis.

Den som är intresserad av att ta del av Konkurrensverkets prioriteringspolicy hittar den på vår webbplats. Vi arbetar naturligtvis även internt med våra rutiner och framförallt i syfte att prioritera och renodla även inom de överträdelser vi ser på så att vi kan fokusera på olika frågeställningar. Vi har ju till exempel också en

möjlighet att agera mot de mest aktiva aktörerna och lämna mindre företags överträdelser åsido.

### **Kommande förändringar**

Beträffande koncentrationsprövningar är det också några förändringar på gång. Jag överväger att slopa den tiodagarsfrist som gäller nu för komplettförklaring av en inkommen koncentrationsanmälan. Planerna är att konsultera olika intressenter och därefter kan de kommande bestämmelserna träda i kraft under hösten. I samband med detta kommer vi också att ge ut en vägledning om Konkurrensverkets handläggning av företagskoncentrationer. I substans kan detta liknas vid kommissionens "best practices".

Regeringen har också lagt förslag till riksdagen om vissa ändringar i konkurrenslagen. Det handlar i all huvudsak om anpassningar till Lissabonfördraget, hänvisningen till artiklarna i fördraget uppdateras, och förkortningar som EG byts mot EU. I sak är det inga nämnvärda ändringar, men det är bra att hänvisningar och begrepp blir riktiga. Den 1 oktober är det tänkt att den nya lagen ska träda i kraft. Samtidigt blir det också motsvarande justeringar ibland annat transparenslagen.

### **Avslutning**

Regeringen kommer under sommaren att få den så kallade Målutredningens betänkande på sitt bord. Den kommer ju att ha sitt fokus på hur största möjliga effektivitet och kompetens uppnås, men kommer – såvitt jag är informerad – också att övergripande behandla frågor som har bäring på specialdomstolarnas framtid. Frågan om till exempel Marknadsdomstolen och andra specialdomstolar bör integreras i de allmänna domstolarna är sådant som i högsta grad berör konkurrensrätten.

Jag kan konstatera att konkurrensfrågorna under senare år varit i fokus. Inte minst de nya uppgifter som Konkurrensverket har fått, och de olika skärpningarna av konkurrens- och upphandlingslagarna vi sett under senare år, vittnar om detta. För lite över ett år sedan lämnade vi en omfattande rapport till regeringen med ett 60-tal konkreta förslag till förbättrad konkurrens. Jag har förstått att regeringen under våren kan komma att redovisa sin syn på dessa och andra konkurrensfrågor. Jag är av den meningen att det är bra med ett ständigt pågående arbete i syfte att stärka konkurrensen.

Med fortsatt fokus för att nå väl fungerande marknader kommer det inte att saknas arbetsuppgifter i fortsättningen. Jag är övertygad om att våra insatser kommer att leda till bättre konkurrens som är till nytta för företagen, medborgarna och konsumenterna.